

فرونشست تهران سالانه به ۲۴ تا ۲۵ سانتی متر می‌رسد | ۱۵۰ میلیارد مترمکعب برداشت منابع زیرزمینی فرونشست را در ۳۵۹ دشت ایران رقم زد | تمام آبخوان‌های مناسب کشور در وضعیت ممنوعه قرار گرفته‌اند.

تغییرات اقلیمی، سیاست‌های نادرست و استقرار صنایع پرآب؛

بحران آب در ایران ابعاد گسترده‌تری یافته است. برداشت بیش از ۱۵۰ میلیارد مترمکعبی از منابع زیرزمینی نه تنها کسری بزرگ در مخازن آبی کشور ایجاد کرده بلکه پدیده فرونشست را در ۳۵۹ محدوده مطالعاتی رقم زده است؛ پدیده‌ای که کارشناسان آن را غیرقابل بازگشت می‌دانند.

به گزارش اسپادانا خبر، فرونشست زمین پدیده‌ای غیرقابل بازگشت است و حتی بارش‌های مناسب هم نمی‌تواند سفره‌های تخلیه‌شده را احیا کند. کارشناسان هشدار می‌دهند این روند، امنیت سرزمینی و زیست‌محیطی کشور را تهدید می‌کند.

افزایش جمعیت از ۱۹ میلیون نفر در سال ۱۳۳۵ به بیش از ۸۵ میلیون نفر امروز، فشار مضاعفی بر منابع آب وارد کرده است. توسعه نامتوازن و بارگذاری جمعیت در مناطق خشک، بدون توجه به ظرفیت‌های آبی، نقش مهمی در تشدید وضعیت فعلی داشته است.

صنعت نیز به‌طور غیرمستقیم بر بحران تأثیر گذاشته است؛ اگرچه در ظاهر مصرف آب صنایع کم است، اما استقرار آنها جمعیت مهاجر و نیاز غذایی جدیدی ایجاد کرده که بر آبخوان‌های خشک و شکننده فشار بیشتری تحمیل کرده است. اکنون تمام آبخوان‌های مناسب کشور در شرایط ممنوعه بهره‌برداری قرار دارند.

کارشناسان بخشی از بحران را ناشی از خشکسالی‌های پی‌پی و تغییرات اقلیمی می‌دانند، اما سهم سیاست‌های توسعه‌ای و استقرار صنایع پرآب بر نیز چشمگیر است. با وجود این، هنوز امید به مدیریت ۸۰ تا ۹۰ میلیارد مترمکعب آب موجود وجود دارد تا ارزش افزوده بیشتری برای کشور ایجاد شود.

آمارها نشان می‌دهد توسعه نامتوازن و رشد جمعیت از ۱۹ میلیون نفر در سال ۱۳۳۵ به بیش از ۸۵ میلیون نفر امروز، فشار مضاعفی بر منابع آبی وارد کرده است. در این میان، بارگذاری جمعیت و صنایع در مناطق کم‌آب، بحران را تشدید کرده و اکنون تمامی آبخوان‌های مناسب کشور در وضعیت ممنوعه قرار گرفته‌اند.

کارشناسان تأکید می‌کنند که بخشی از بحران ناشی از خشکسالی‌های پی‌پی و تغییرات اقلیمی است، اما سیاست‌های توسعه‌ای نادرست و استقرار صنایع پرآب بر سهم قابل‌توجهی در تشدید شرایط داشته‌اند. به‌رغم این، هنوز امکان مدیریت ۸۰ تا ۹۰ میلیارد مترمکعب آب موجود وجود دارد تا با استفاده بهینه، ارزش افزوده بیشتری برای کشور ایجاد شود.

سختگوی صنعت آب کشور نیز با اشاره به برنامه هفتم توسعه، این برنامه را آخرین فرصت برای اصلاح مدیریت منابع آبی دانست و هشدار داد بی‌توجهی به آن می‌تواند امنیت آبی را از بین ببرد و تهدیدی جدی برای زیست‌بوم کشور باشد.

او با اشاره به وضعیت تهران گفت:

حدود ۵۰ حلقه چاه با قابلیت شرب در اختیار شهرداری تهران است که باید به شبکه آب شرب متصل شوند و سایر چاه‌ها برای

تبادل بخشی به آبخوان پلمب شوند.

به گفته سخنگوی صنعت آب، برداشت بی‌رویه از این چاه‌ها یکی از عوامل اصلی فرونشست در پایتخت است.

بزرگ‌زاده همچنین توقف حفر و بهره‌برداری از چاه‌های جدید در تهران را ضروری دانست و تأکید کرد تنها استفاده مجاز از منابع موجود، باید در حوزه شرب یا حفاظت از آبخوان‌ها باشد. تعداد چاه‌های حفرشده در آبخوان تهران بیش از ظرفیت است و این مسئله خود به عامل تشدیدکننده فرونشست تبدیل شده است.

مسوولان شهرداری نیز پیش‌تر اعلام کرده بودند که میزان فرونشست در پایتخت سالانه به ۲۴ تا ۲۵ سانتی‌متر می‌رسد.

راه‌حل بحران، تک‌بعدی نیست. ترکیبی از اقدامات شامل استفاده از آب‌های نامتعارف، آبخیزداری، آبخوان‌داری، اصلاح حکمرانی و مشارکت عمومی باید هم‌زمان دنبال شود. اما آنچه تاکنون دیده می‌شود، بیشتر نگاه بخشی و رقابت برای اجرای پروژه‌های بزرگ مانند سدسازی است.

هشدار درباره مصرف بی‌رویه و حتی دورریز آب همچنان ادامه دارد. در برخی مناطق روستایی، نزاع بر سر استفاده از چاه‌های مشترک به نشانه‌ای از واقعیت ملموس بحران آب در زندگی مردم تبدیل شده است؛ واقعیتی که اگر مدیریت نشود، تبعات گسترده‌تری در انتظار کشور خواهد بود.

منبع | ایسنا

برچسب‌ها: [بحران آب](#) [1]

[محیط زیست](#) [2]